

ČNOPK je v ČR společným hlasem německých a českých firem

Rozhovor pro časopis CzechIndustry s panem Bernardem Bauerem, výkonným členem představenstva Česko-německé obchodní a průmyslové komory (ČNOPK), Praha a oficiálním reprezentantem Svobodného státu Bavorsko v České republice

Pane Bauere, jak hodnotíte vývoj českého hospodářství a dvoustranných hospodářských vztahů s Německem v posledních letech?

Německo-české hospodářské vztahy se v průběhu posledních 20 let rozvíjely velmi příznivě. Celkový objem zahraničního obchodu činil v roce 2012 zhruba 65 miliard euro. Tím je Německo nesporně českým obchodním partnerem číslo jedna. Na druhé straně také Česko je pro německé hospodářství jedním z nejdůležitějších partnerů. Jako země s deseti miliony obyvatel je v tabulkách dokonce před Japonskem a jen těsně za podstatně lidnatějšími zeměmi jako Rusko a Polsko.

Mimoto je Česko pro německé firmy už léta velmi oblíbeným místem pro investice ve střední a východní Evropě. Podle posledních údajů Deutsche Bank z roku 2012 připlynuly v tomto roce z Německa do Česka přímé investice ve výši 23 miliard korun.

Čeho si na českých obchodních partnerech němečtí investoři a obchodníci nejvíce cení a kde vidí případný potenciál pro zlepšení?

Němečtí investoři a obchodníci si na Česku cení především vynikající investiční podmínky. Ty spočívají do značné míry v dobrém potenciálu pracovních sil v zemi: kvalifikovaní, produktivní pracovníci, ochotní podávat vysoké výkony – a to při konkurenceschopných nákladech. Pro mnoho investorů z Německa je právě toto jednou z hlavních motivací pro jejich aktivity v Česku. K tomu přistupují zeměpisná a kulturní blízkost, stejně jako podobné průmyslové tradice. Krátce řečeno, Česká republika není už dlouho „prodlouženým ponkem“, ale také atraktivním high-tech místem. Proto je zde další rozšíření německé investiční činnosti možné a pravděpodobné.

Jak ale ukazují naše roční dotazníky, existuje i přesto potenciál pro zlepšení. Velké státní zakázky by měly být transparentnější a boj proti korupci účinnější. V mnoha oborech se investiční rozhodnutí plánují na léta dopředu. Pro taková rozhodnutí je nutné mít jasnou představu, v jakém legislativním, daňovém a veřejnoprávním rámci se bude investor pohybovat. Proto si tady podniky přejí rychlejší a spolehlivější právní systém, jehož rámcové podmínky se neustále nemění. Naproti tomu flexibilnějším pracovním právem by se mohlo dosáhnout toho, že např. podniky už nebudou v případě krize nuceny propouštět své zaměstnance.

Často se hovoří o problematice nedostatku kvalifikovaných a vedoucích pra-

Bernard BAUER – výkonný člen představenstva Česko-německé obchodní a průmyslové komory, oficiální reprezentant Svobodného státu Bavorsko v České republice. Narozen v Bruselu, během své profesionální dráhy pracoval mimo jiné na zastoupení německého hospodářství v Saúdské Arábii, Rusku, Ekvádoru, Chile. Mateřskými jazyky pana Bauera jsou němčina a francouzština, plynule hovoří anglicky a španělsky a má základní znalosti češtiny, ruštiny a arabštiny. Jeho koníčky jsou cestování, geografie a botanika.

covních sil v ČR. Jak hodnotíte výsledky v této oblasti?

Dobře vyškolené pracovní síly s praxí jsou i v Česku nedostatkové. To je problém především proto, že faktory kvalifikace a produktivity patřily doposud z pohledu německých podniků k nejdůležitějším výhodám Česka. Kvůli nedostatku praxe v odborném vzdělávání a snižující se oblibě technických oborů mezi mladými lidmi hrozí ovšem nebezpečí, že v budoucnosti nebude k dispozici na pracovním trhu dostatek kvalifikovaných mladých pracovníků. Tento nedostatek se projevuje

v Česku ve stejných oborech jako v Německu. Tam je též nedostatek odborníků s přírodovědeckou a technickou kvalifikací, s ukončeným vysokoškolským vzděláním, ale také s výučním listem. Celkově jde především o průmyslově-technická povolání a obory jako zpracování kovů, elektrotechniku, IT, mnohá řemeslnická povolání, ale také např. lékaře.

Tento vývoj má dva důležité důvody: za prvé nejsou technické učební a studijní obory u mladých Čechů moc populární, za druhé chybí absolventům praktické zkušenosti. Na rozdíl od německého duálního

systému probíhá české odborné vzdělávání zpravidla jen ve škole.

Díky iniciativě naší ČNOPK přijala již vláda opatření, aby mohly být firmy v Česku silněji zapojeny do odborného vzdělávání (učňovského školství). Dobrým příkladem jedné takové iniciativy byl náš otevřený dopis ke vzdělávání, který jsme v minulém roce směřovali na premiéra Nečase. V něm jsme vylíčili problémy s nedostatkem kvalifikovaných mladých pracovníků a nabídli jsme vládě svou podporu. Poté následovala pozvánka pro našeho zástupce do příslušné pracovní skupiny na ministerstvu školství, kde jsme se podíleli na rozvoji projektu s názvem POSPOLU. V rámci projektu byla navázána v každém regionu Česka spolupráce mezi odbornými školami a firmami a je testováno využití duálního systému v Česku. S vedoucími politiky vedeme rozhovory také o dalších tématech a pokoušíme se je dostat k jednánímu stolu s podniky.

Dosavadní německé investice ve v České republice spíše koncentrují do několika oborů, například do automobilového průmyslu. Která další odvětví považujete za atraktivní a perspektivní pro německé investory?

V mnoha oborech v Česku se dají očekávat investice, např. při modernizaci elektráren. Stále se musí pokračovat v budování silnic a železnic. Dodavatelé techniky pro ekologii profitují z investic do odpadového hospodářství a vodárenství. Mimo tradiční hospodářská odvětví jako jsou automobilový průmysl, strojírenství a chemický průmysl se nadprůměrně rozvíjejí nové obory, mezi nimi sektor IT, letecký průmysl nebo nanotechnologie. Stále důležitější je další rozvoj výzkumných aktivit v průmyslu. Podporu při něm dostává Praha také z Bruselu. Pro nové rozpočtové období 2014 až 2020 počítá Česko s více než 20 miliardami euro ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU a z toho mohou přirozeně profitovat také německí investoři v Česku.

Velký zájem u domácích i zahraničních podniků vyvolaly nové investiční pobídky, které byly ustanoveny v novele zákona o investičních pobídkách (v platnosti od 12. 7. 12). Snížení daní platí nově až 10 let místo dřívějších 5 let. Na tzv. strategických investicích (minimálně 500 mil. Kč., z toho nejméně polovina na výrobní zařízení) se podílí stát až 5 % potřebných finančních prostředků. Na těchto pobídkách profitují především zpracovatelský průmysl a technologická centra.

Pane Bauere, jste také oficiálním reprezentantem Svobodného státu Bavorsko v ČR, které je jedním z nejdůležitějších českých obchodních partnerů na světě. Existují nějaká specifika hospodářské spolupráce s Bavorskem?

Německo-česká průmyslová a obchodní komora je od 1. července 2007 oficiální reprezentací Svobodného státu Bavorsko v Česku.

Hospodářské vztahy mezi Bavorskem a Českem jsou tradičně něčím mimořádným: Bavorsko zaujímá první místo

v česko-německých hospodářských vztazích. Jak na straně dovozu tak i vývozu je Bavorsko pro Česko nejdůležitějším obchodním partnerem.

Česká republika je sedmým nejdůležitějším obchodním partnerem Bavorska v celém světě, pátým nejdůležitějším v EU a vůbec nejdůležitějším obchodním partnerem z posledních dvanácti nově přichozích členů EU.

Objem obchodní výměny mezi Bavorskem a Českem v posledních letech nepřetržitě roste: vývozy do Česka dosáhly v roce 2012 výše okolo 10 miliard euro, z Česka bylo dovezeno zboží v hodnotě 14 miliard euro.

Skoro 3000 bavorských podniků mají obchodní vztahy s Českem. Sídli zde také mnohé bavorské společnosti. K největším patří mimo jiné Siemens, Knorr Bremse, Linde, TÜV Süd, Osram, MAN-užitková vozidla, Wacker Chemie, nakladatelství Passau, Gerresheimer, stejně jako početné malé a střední podniky.

Na mezinárodním strojírenském veletrhu MSV Brno v říjnu tohoto roku bude v hale B společný stánek bavorských řemesel a mimoto stánek Spolkového ministerstva školství a výzkumu. Jaké jsou cíle těchto veletržních účastí?

Nejdůležitějším cílem takových veletržních účastí je vždy dosáhnout lepší viditelnosti vystavovatele na českém trhu. Že se to daří, ukazují zřetelně obě naše účasti: Spolkové ministerstvo školství a výzkumu (BMBF) organizuje v tomto roce již potřetí za sebou společný stánek na MSV. Tím propaguje BMBF v České republice Německo jako zemi výzkumu a inovací a současně otevírá zúčastněným německým vystavovatelům možnost získat v českém prostředí výzkumu vhodné kooperační partnery. Společná veletržní účast bavorských řemesel se koná letos dokonce již popáté za sebou. Tato kontinuita hovoří v obou případech o velmi vysoké úspěšnosti veletrhu.

Jaký potenciál pro bilaterální spolupráci vidíte v oblastech vědy, výzkumu a inovací?

Mnoho německých firem v Česku, např. z oboru automobilového průmyslu a jeho subdodavatelů, již pracuje velice úspěšně v mezinárodních výzkumných a vývojových týmech. Dostáváme ale také zprávy od mnoha firem v Česku, že by se měla zintenzivnit spolupráce mezi soukromým sektorem a veřejnými výzkumnými centry. Je zde tedy ještě velký potenciál, protože tady nejsou organizace jako Fraunhofer Institut nebo Max Planck Institut, ani poměrně silné kooperace mezi vysokými školami a podniky jako v Německu. V této oblasti jsou tedy ještě možnosti rozšíření spolupráce, samozřejmě překračující i hranice.

Německá „Energiewende“ zatím spíše způsobuje problémy v české elektrizační soustavě. Může se stát podle Vašeho názoru také šancí pro české firmy?

V příštích letech očekáváme investice do výstavby sítí v Česku a pro patřičně speci-

alizované firmy se zde určitě nabízejí dobré šance.

V časovém horizontu se ukáže, do jaké míry Německo zvládne jako první průkopník ve světě přechod na obnovitelné energie. V této branži je také v Česku spousta firem. Některé z nich se budou jistě snažit o účast např. na výstavbě německých energetických sítí.

V čem je hlavní přínos Česko-německé obchodní a průmyslové komory?

Německo-česká průmyslová a obchodní komora (ČNOPK) podporuje německo-českou hospodářskou spolupráci, je společným hlasem německo-českého hospodářství. Komora spojuje ekonomické zájmy a zastupuje je vůči politice a veřejnosti. Od svých začátků před 20 lety v Praze prošla ČNOPK silnými změnami – z organizace se 191 členy a deseti zaměstnanci se stala největší bilaterální obchodní komorou v Česku, počet jejích členů se mezitím ztrojnásobil. Aby se přiblížila také mimopražským členům, otevřela mimo centrály v Praze také pobočky v Plzni a v Ostravě.

Takže být jejím členem se vyplatí...

Samozřejmě! Jsme jedinou místní německo-českou sítí pro byznys a současně největší bilaterální hospodářský svaz v Česku. Naše dveře jsou otevřené všem podnikům, které se chtějí angažovat na českém trhu, nebo již na něm vyvíjejí činnost, a dále pro ty, které se chtějí aktivně podílet na německo-českých hospodářských vztazích. Pro takové podniky je členství v ČNOPK přesně tou správnou platformou k výměně a navazování obchodních kontaktů. Během svého dvacetiletého působení navázala ČNOPK úzké kontakty na rozhodující osobnosti české politiky a zná velmi přesně místní trh a přání zdejších českých a německých firem. Z těchto léty získaných zkušeností může mít užitek jakýkoliv německý podnik, zvažující své aktivity na českém trhu. Mimoto nabízí ČNOPK nejen svým členům, ale všem zainteresovaným českým a německým firmám, odborné poradenství při vstupu na trh nebo při hledání optimálního obchodního partnera.

Co pro Vás osobně především znamená Česká republika?

Česká republika je pro mne po všech stránkách velmi atraktivní zemí, ve které moc rád už sedm let žiji. Jsem nadšen z měst s bohatou historií, z architektury, samozřejmě také z obyvatel České republiky i ze spojitosti s Německem v kultuře a průmyslové tradici. ■

Děkuji za rozhovor a přeji vám mnoho dalších úspěchů.